

ACTIEGROEP WINDTURBINES BLERICK

Per adres: Jos Raedts
Klingerbergsingel 243
5925 AH Venlo-Blerick

www.actiegroepwindturbines.nl
info@actiegroepwindturbines.nl

Blerick, 8 februari 2022

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
Platvorm Participatie
digitaal verstuurd

Onderwerp: Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) voor het planMER Windturbine bepalingen
Leefomgeving

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij ontvangt u onze zienswijze met betrekking tot bovenstaande NRD.

1. Het feit dat het hier over een plan-mer met betrekking tot een AMvB gaat behoeft uitgebreid inhoudelijke aandacht. Ontbreekt helemaal in deze NRD.

Voor de eerste keer is er in Nederland sprake van een plan-mer met betrekking tot een AMvB. Dit houdt in onze ogen in, dat niet gewoon de standaard procedure gevolgd dient te worden zonder hier verder aandacht aan te schenken. Gezien het karakter van de onderhavige plan-mer mag gesteld worden, dat er meer aandacht moet zijn voor "de mens" dan gebruikelijk in de "gewone" (plan-)mer die zich juist kenmerkt door het feit zich vooral te focussen op het milieu, minder op de mens. Wat dit inhoudt wordt in deze zienswijze in andere punten verder uitgewerkt.

De focus van de plan-mer met betrekking tot de onderhavige AMvB moet zijn "de mens". Dat houdt in dat overlast en gezondheid cruciale begrippen moeten zijn. Wij wijzen erop dat in het kader van de SMB-richtlijn onder informatie die moet worden verstrekt in Bijlage 1 onder f expliciet wordt vermeld "de mogelijke aanzienlijke milieueffecten(1), bijvoorbeeld voor de biodiversiteit, bevolking, gezondheid van de mens.....", waarbij belangrijk is het onder "(1)" vermelde:

(1) Hieronder zouden secundaire, cumulatieve, synergetische, blijvende en tijdelijke, positieve en negatieve effecten, alsmede effecten op korte, middellange en lange termijn moeten vallen.

2. Kern van de NRD behoort te zijn "gezondheid". Hier schiet de NRD echter zeer tekort. Nieuwe ogen moeten dan ook dit aspect gaan uitwerken.

Men doet net alsof het nauwelijks iets uitmaakt of windturbines 60 meter hoog zijn of 200 meter, of het vermogen van de turbines er niet toe doet. Echter overal ter wereld is er sprake van gezondheidsklachten bij omwonenden van de nieuwe generatie windturbines.

We hebben het intussen over grote industriële installaties, over gigantische generatoren, hoog in de lucht hangend, die worden aangedreven door reusachtige wieken die gigantische massa's lucht in beweging brengen en daarbij zorgen voor de productie van laagfrequent en infrason geluid. We werken dit verder uit onder punt 3. Zaak is echter niet alleen naar geluid te kijken, maar ook onderzoek te verrichten naar andere factoren die van invloed zouden kunnen zijn op de gezondheid.

Denk bijvoorbeeld aan de elektromagnetische straling en erosie van rotorbladen. Al deze zaken moeten worden onderzocht, waar mogelijk ter plekke door middel van metingen en veldonderzoek. Alleen zo kan er sprake zijn van een basis voor wetgeving, alleen zo kan er voldaan worden aan de eisen van de SMB-richtlijn.

In de Omgevingswet, die naar verwachting op 1 juli 2022 in werking zal treden, wordt als maatschappelijk doel het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit genoemd. Juist het onderdeel "gezondheid" is een element in de omgevingswetgeving dat nu prominent wordt genoemd, maar we zien dit element niet terug in de NRD, hetgeen moet worden gecorrigeerd. De wetgever heeft met het introduceren van dit maatschappelijk doel in de Omgevingswet bewust gekozen voor gezondheid als een belangrijk thema in de omgevingswetgeving en dan dient dat ook terug te komen in het besluitvormingsproces en bij het opstellen van algemene regels.

3. Kernpunt vormt de geluidsemissie van windturbines. De NRD is absoluut niet serieus te nemen waar het de behandeling van dit punt betreft. Ook hier: nieuwe ogen moeten dit aspect gaan uitwerken.

De grote fout van de NRD is dat men er wel heel gemakkelijk vanuit gaat dat de kleine windturbines qua uitstoot van geluid lijken op de nieuwe grote turbines, dat er in feite weinig verschil is.

Het Duitse "Umwelt Bundesamt" (¹) stelt dat er niet vanuit te gaan is, dat het "windmodel" van kleine windturbines te vertalen is op grote windturbines:

"Mit wachsender Höhe der Windenergieanlagen durchschneiden die Rotorblätter ein stärker variierendes Windprofil. Es ist daher fraglich, ob das Abstrahlungs- und Ausbreitungsmodell für kleinere Windenergieanlagen auf moderne, große Anlagen übertragbar ist. Aufgrund theoretischer Betrachtungen von Strömungsaustikern ist nicht davon auszugehen."

(¹) Machbarkeitsstudie zu Wirkungen von Infraschall, Umwelt Bundesamt juni 2014

En weten wij nu hoe het "windmodel" van de nieuwe grote windturbines eruit ziet, wat de uitstoot van geluid is van moderne windturbines onder de verschillende atmosferische omstandigheden? Nee !!

Een echte discussie over gezondheidsaspecten kan alleen plaatsvinden als duidelijk is wat de uitstoot van geluid van moderne windturbines is. Die uitstoot vormt de basis. Hoe kun je normen vaststellen als niet bekend is hoe de geluidsproductie van een moderne windturbine eruit ziet onder de verschillende atmosferische omstandigheden etc. etc.?

Wat vormt nu het grote probleem bij de huidige generatie windturbines? De uitstoot van laagfrequent en infrason geluid. Er mag vanuit gegaan worden dat dit geluid gezondheidsklachten en gezondheidsschade veroorzaakt. De NRD schenkt nauwelijks aandacht aan laagfrequent geluid, helemaal geen aandacht aan infrason geluid.

De NRD stelt in een afbeelding dat het geluid van een windturbine vanaf zo'n 300 meter te vergelijken is met het geluid van een koelkast. Dit plaatje is een farce, echter afkomstig van het RIVM (juli 2021). Het RIVM zet zich hiermee volledig buitenspel als serieus/onafhankelijk instituut. Wij willen in dit kader nog opmerken dat het infrason geluid van moderne windturbines tot zo'n 50 km kan worden waargenomen. Richting RIVM willen we opmerken, dat dit bij een koelkast niet het geval is.

Infrasoon geluid is niet tegen te houden door isolatie, het gaat overal doorheen. Ter illustratie, bij 10 Hz zijn er muren nodig van pakweg 8-9 meter dik om dit geluid tegen te houden. Bij 1 Hz hebben we het al over muren van 80-90 meter dik. Het infrason geluid bij de huidige windturbines gaat terug tot 0,1 Hz (!!). Dus er zijn in feite hele bergen nodig om het geluid tegen te houden.

Het geluid dat zoveel overlast veroorzaakt en hoogstwaarschijnlijk de gezondheid van omwonenden aantast wordt geproduceerd door de rotorbladen, is dus aerodynamisch. Hoe groter de rotorbladen, hoe meer geluid. Hoe groter de rotorbladen, hoe meer het geluid verschuift naar het (zeer) schadelijke laagfrequent en infrason geluid. Dus als de windturbine groter wordt, neemt de overlast naar de omgeving sterk toe.

Infrasoon geluid heeft een heel andere werking op het menselijk organisme dan hoorbaar geluid. Ten onrechte wordt beweerd dat infrason geluid pas kwaad kan als het waarneembaar is. Waarneembaar wil dan zeggen dat het te voelen is via het lichaam. Denk daarbij aan vibraties op de huid bij 3 Hz 120 dB. Deze hoge geluidsdruk is bij windturbines niet te verwachten, maar wel een constante aanvoer van infrason geluid met een lagere geluidssterkte. Intussen wordt aangenomen dat infrason geluid **ó**f bij een kortstondige hoge blootstelling **ó**f bij een continue langdurige blootstelling in lagere dosering de gezondheid hoogstwaarschijnlijk kan/zal aantasten. En bij windturbines hebben we het dus over een continue blootstelling, dag en nacht.

Het niet hoorbare Infrason geluid bereikt ons via:

1. Binnenoor (buitenste haarcellen)
2. Evenwichtsorgaan
3. Diverse organen van het menselijk lichaam (meetrillen, denk daarbij ook aan de hersenen)

Kan men nu een grenswaarde toekennen aan infrason geluid? Op dit moment wordt als grens waarop het lichaam infrason geluid niet meer waarneemt 60 dB bij 10 Hz gezien. Maar dat wil nog niet zeggen, dat er onder deze grens geen sprake meer zal zijn van een risico. Er is nog veel onderzoek nodig om een exacte grenswaarde te kunnen bepalen. Ter illustratie kan worden gezegd dat bij een kleine windturbine van 1MW de boven genoemde grens van 60 dB bij 10 Hz wordt bereikt bij pakweg 1 kilometer.

Het Robert Koch-Instituut ⁽²⁾ stelt dat er onderzoek nodig is om mechanismen te verklaren, dat de langetermijnblootstelling van infrason geluid een belangrijke factor is:

"Die Studien weisen darauf hin, dass Immissionen von Infraschall entweder bei kontinuierlicher Langzeitexposition oder bei sehr intensiven Kurzzeitexpositionen gesundheitliche Schädigungen verursachen können."

Het Umwelt Bundesamt ⁽³⁾ concludeert dat onderzoeken naar de werkingsmechanismen van de diverse soorten geluid ontbreken, dat medische wetenschappers en akoestische wetenschappers moeten samenwerken in onderzoeken. Gesteld wordt dat men ook aan geluid kan wennen, maar niet aan het laagfrequente/infrasone geluid, dat hier de gevoeligheid voor het geluid bij langere blootstelling toeneemt. Is er een directe invloed op de mentale processen? De mate waarin er een verband is met andere medische verschijnselen is nog niet opgehelderd. Een hypothese is, dat door laagfrequent geluid en infrason geluid neurale processen in gang gezet worden, die bij een meer of minder lichte akoestische prikkeling een continue 'eigen leven' gaan leiden.

Umwelt Bundesamt:

- *Vielfach wird unterstellt oder beruht sogar auf eigenen Erfahrungen, dass man sich scheinbar an gewisse Dinge auf Dauer gewöhnen kann, so auch an Lärm, wenn er zum Beispiel nicht zu laut ist (Habituation). **Im Allgemeinen tritt jedoch ein Gewöhnungseffekt nur scheinbar auf und ist oft das Resultat einer Verdrängungsstrategie. Eine solche Strategie scheint aber bei tiefen Frequenzen nur schwer möglich zu sein, denn mit steigender Dauer der Exposition nimmt die Empfindlichkeit zu (Sensibilisierung).** Das wirft die Fragen auf: Gibt es dazu ein physiologisches Korrelat, das diesen Vorgang verstehen lässt? Gibt es eine Möglichkeit, diese Sensibilisierung auszuhalten oder sogar wieder rückgängig zu machen?*
- *Inwieweit eine Verbindung zu anderen medizinischen Phänomenen besteht ist bislang nicht geklärt. **Eine Hypothese ist, dass durch tieffrequenten Schall und Infraschall neuronale Prozesse verursacht werden, die bei einem mehr oder minder leichten Anstoß durch einen akustischen Stimulus ein andauerndes „Eigenleben“ entwickeln.***

(2) Empfehlung des Robert Koch-Instituts "Infraschall und tieffrequenter Schall- ein Thema für den umweltbezogenen Gesundheitsschutz in Deutschland?" d.d. 12.2007

(3) Machbarkeitsstudie zu Wirkungen von Infraschall, Umwelt Bundesamt juni 2014

Wie krijgen er als eerste te maken met gezondheidsklachten? De artsen. Een passage uit een artikel ⁽⁴⁾ van AEFIS, Ärzte für Immissionschutz:

"Diese Zusammenhänge machen plausibel, warum Infraschallfolgen erst nach Monaten oder Jahren der Belastung entstehen können und die Ursache der Erkrankungen somit verschleiert wird. Die gängige Praxis der Kurzzeitmessungen ignoriert Langzeitfolgen. Dadurch ist die (Schutz-)Norm „langzeitblind“, genau wie gerne zitierte Laboruntersuchungen zur Infraschallproblematik. Es gibt keine belastbaren Studien, die die Unbedenklichkeit von langfristiger Einwirkung tieffrequenten Schalles unterhalb der Hörschwelle beweisen!"

Hieronder de vertaling:

"Deze correlaties maken het verklaarbaar waarom infrageluidgevolgen pas na maanden of jaren van blootstelling kunnen ontstaan waardoor de oorzaak van de ziekten wordt verhuuld. De gangbare praktijk van metingen gedurende een korte termijn negeert langetermijngevolgen. Dit maakt de (beschermings-)norm "langetermijnblind", net zoals de graag geciteerde laboratoriumstudies over de infrageluidproblematiek. Er zijn geen betrouwbare studies die de onschadelijkheid van langdurige blootstelling aan laagfrequent geluid onder de gehoor grens bewijzen!"

Duidelijk mag zijn dat het geluid van windturbines een belangrijk gezondheids-*issue* vormt, dat er nu al alle redenen zijn om het voorzorgsbeginsel toe te passen, zoals ook een land als Polen deed (afstand tot woonbebouwing 10x tiphoogte). Bijna 500 artikels uit actuele wetenschappelijke publicaties zijn hierbij door de hoogste gezondheidsinstantie van Polen nauwkeurig geverifieerd en men heeft zich tevens beroepen op het **voorzorgsbeginsel** als onderdeel van het EU-recht.

In het kader van Polen willen wij nog opmerken, dat in het Deutsches Ärzteblatt d.d. 8 februari 2019 ⁽⁵⁾ gesteld wordt dat wetenschappers uit Rusland en Oost-Europese landen veel over infrason geluid gepubliceerd hebben, de meeste publicaties zijn echter in Russisch of Pools verschenen en niet in het Engels vertaald.

Wij willen wat dit artikel betreft nog melden dat gesteld wordt, dat observaties steeds vaker aantonen dat er aan de meest uiteenlopende organen meetbare effecten van infrageluid zijn:

"Immer öfter zeigen Beobachtungen an den unterschiedlichsten Organen, dass es messbare Effekte von Infraschall gibt."

⁽⁴⁾ Positionspapier zu Gesundheitsrisiken beim Ausbau der Erneuerbaren Energien d.d. 24.02.2015, AEFIS, Ärzte für Immissionschutz

⁽⁵⁾ Deutsches Ärzteblatt 6/2019 "Windenergieanlagen und Infraschall: Der Schall, den man nicht hört"

Wij wijzen er nogmaals op dat er overal ter wereld sprake is van gezondheidsproblemen bij omwonenden van windturbines. Het feit dat klachten nog maar deels kunnen worden verklaard, houdt niet in dat je kunt zeggen "niets aan de hand". Dat er nog veel wetenschappelijk onderzoek nodig is op diverse terreinen mag duidelijk zijn. De basis voor het vaststellen van normen in het kader van de NRD is onderzoek hoe het "windmodel" van de nieuwe grote windturbines eruitziet en wat de uitstoot van geluid is onder de verschillende atmosferische omstandigheden. In de tussenperiode moet het voorzorgsbeginsel worden gehanteerd.

4. De NRD gaat uit van de zogenaamde L_{den} norm, zoals ten onrechte in gebruik vanaf 2011 tot de uitspraak van de Raad van State van 30 juni 2021. Deze norm is per definitie ongeschikt als basis voor windturbinegeluid en moet door een andere norm worden vervangen.

Het is onbegrijpelijk dat de NRD uitgaat van de L_{den} norm. Deze norm is compleet ongeschikt voor windturbines en daarbij ook nog eens niet handhaafbaar. Overschrijdingen die vastgesteld worden tijdens de metingen kunnen in de loop van het jaar gecompenseerd worden door een lagere uitstoot en hebben dus geen/nauwelijks betekenis. Daarbij moeten de jaargegevens/productiecijfers worden verkregen van de windturbineparken.

Zeer belangrijk punt: laagfrequent/infrasoon geluid en de amplitudemodulatie (pulserend geluid) worden niet(/onvoldoende) meegenomen!

Adviesbureau Peutz over L_{den} ⁽⁶⁾:

"Als gevolg van deze beoordelingsmethodiek kunnen gedurende een groot aantal dagen en nachten geluidniveaus optreden die aanzienlijk hoger zijn dan de toepasselijke (jaargemiddelde) grenswaarde. Het bovenstaande leidt tot de onwenselijke situatie dat gedurende deze dagen en nachten onacceptabele geluidhinder zal optreden. De beoordelingsmaten L_{den} en L_{night} zijn feitelijk bedoeld voor continu en min of meer gelijkmatig geluid (zoals wegverkeerslawaai) maar zijn expliciet niet geschikt voor fluctuerend geluid zoals wordt veroorzaakt door een windturbinepark."

Ook de WHO keurt de L_{den} norm voor windturbines af ⁽⁷⁾:

*" Based on all these factors, it may be concluded that the **acoustical description of wind turbine noise by means of L_{den} or L_{night} may be a poor characterization of wind turbine noise and may limit the ability to observe associations between wind turbine noise and health outcomes.**"*

⁽⁶⁾ Peutz, Windturbinepark Greenport Venlo; second opinion geluid en laagfrequent geluid d.d. 24 oktober 2017

⁽⁷⁾ WHO, Environmental Noise Guidelines for the European Region (2018)

We hebben het hier dus over grote tekortkomingen van de L_{den} norm. Nu weer uitgaan van deze norm **kan absoluut niet** aan de orde zijn.

Een eventuele aanpassing van de L_{den} norm met 2 dB zoals in de NRD aan de orde gesteld, is zinloos, er **moet** gebruik gemaakt worden van andere normen. Overigens ging de STAB in een aantal deskundigenberichten uit van een "straffactor" van 5 dB.

De WHO stelt verder met betrekking tot windturbinenormen ⁽⁸⁾:

*"The noise emitted from wind turbines has **other characteristics**, including the repetitive nature of the sound of the rotating blades and atmospheric influence leading to a variability of amplitude modulation, which can be a source of above average annoyance (Schäffer et al., 2016). This **differentiates it from noise from other sources and has not always been properly characterized. Standard methods of measuring sound, most commonly including A-weighting, may not capture the low-frequency sound and amplitude modulation characteristic of wind turbine noise (Council of Canadian Academies, 2015).**"*

Let ook op "A-weighting" hierboven, waarbij de lage frequenties én amplitudemodulatie (pulserend geluid) niet/(onvoldoende) worden meegenomen. Dus er mag bij de nieuwe windturbinenorm geen sprake zijn van "A-weging" (zoals bijvoorbeeld bij de L_{den} norm).

Duidelijk mag dus zijn dat de L_{den} norm vervangen moet worden door een bij windturbines passende norm die (1) laagfrequent/infrasoon geluid meeneemt (2) rekening houdt met amplitudemodulatie (pulserend geluid) (3) niet uitgaat van rekenmodellen (4) handhaafbaar is o.a. door uit te gaan van een absolute bovengrens.

5. Alternatieven en varianten.

De NRD stelt dat de referentiesituatie is "geen windturbinebepalingen/ bevoegde gezagen bepalen zelf de normen". Verder is er sprake van slechts 1 alternatief, ongewijzigde regels Activiteitenbesluit en Activiteitenregeling (L_{den} norm), met een aantal varianten.

Wij zouden om te beginnen zijn uitgegaan van een andere referentiesituatie, maar dat is niet zo belangrijk. Wij willen opmerken dat de in de NRD voorgestelde referentiesituatie uitgaat van het zelf bepalen van normen door de bevoegde gezagen. Dit is volgens ons onmogelijk, omdat er voorafgaand aan het stellen van normen uitgebreide en kostbare onderzoeken moeten plaatsvinden die alleen de Rijksoverheid kan laten verrichten.

Met betrekking tot het voorgestelde alternatief moet worden opgemerkt, dat de L_{den} norm, zoals al eerder aangegeven, volstrekt ongeschikt is als norm voor het geluid van windturbines.

⁽⁸⁾ WHO, Environmental Noise Guidelines for the European Region (2018)

Er moet dus sprake zijn van meerdere alternatieven, waaronder handhaafbare alternatieven met passende geluidsnormen voor windparken. Dat houdt in dat er in die normen rekening wordt gehouden met het geproduceerde laagfrequent en infrasoone geluid en met de frequentiemodulatie (pulserend geluid).

Maar ook moet er sprake zijn van alternatieven die uitgaan van een vaste afstand tot woonbebouwing, waaronder het alternatief van 10x de tiphoogte.

Voor wat betreft de varianten moet onder andere gekeken worden naar de bebouwingsdichtheid. Hoe moet worden omgegaan met een gepland windpark bij bevolkingsconcentraties, bij het stedelijk gebied.

Voordat gesproken kan worden over alternatieven en varianten dient eerst uitgebreid te worden onderzocht wat de uitstoot van geluid van moderne windturbines is onder de verschillende atmosferische omstandigheden, waarbij met name gedacht moet worden aan laagfrequent en infrasoone geluid. Die uitstoot vormt de basis. Hoe kun je normen vaststellen als niet bekend is hoe de geluidsproductie van een moderne windturbine eruitziet? Metingen verrichten en veldonderzoek, dat is het adagio.

Belangrijk is dat er ook metingen binnenshuis worden verricht. Laagfrequent/infrasoone geluid wordt niet/nauwelijks tegengehouden door isolatie en het huis kan fungeren als klankkast.

Zonder bovengenoemd onderzoek kun je alleen uitgaan van een vaste afstand tot woonbebouwing als overgangsmaatregel. Dit op grond van het voorzorgsbeginsel.

Voor wat betreft leefomgevingseffecten willen wij nog opmerken dat het niet zo mag zijn dat specifieke omstandigheden worden uitgesloten door beoordelingscriteria te beperkend te laten zijn. Voorbeeld, een klein natuurreservaat dat geen Natura 2000 gebied is mag niet "vogelvrij" zijn, een kleinschalig hoogwaardig cultuurlandschap dat geen Nationaal Landschap is mag niet "vogelvrij" zijn.

6. Er moet sprake zijn van onafhankelijk en objectief onderzoek.

Grote problemen hebben wij met de rol die Arcadis in deze procedure speelt. Dit adviesbureau was bijvoorbeeld zelf financieel betrokken bij de realisatie van Windpark Greenport Venlo, zal zonder enige kritische benadering de wens volgen alles bij het oude te laten zoals de regering duidelijk wil. Deze NRD is het bewijs. Wij hebben als actiegroep ervaring met Arcadis, met de gekleurde benadering van Arcadis; zo'n beetje alle stukken in het kader van Windpark Greenport Venlo (zie punt 7) werden door Arcadis gemaakt.

Maar ook het RIVM achten wij ongeschikt, zien wij niet als onafhankelijk. Wij willen hierbij nog opmerken dat het vaak aangehaalde RIVM-rapport uit 2017 en de update uit 2020 zijn geschreven door I. van Kamp en G.P. van den Berg. Laatstgenoemde Van den Berg heeft een eigen adviesbureau en heeft er in opdracht van de windlobby/provincie Limburg, aan meegewerkt dat Windpark Greenport Venlo (zie punt 7) doorgang kon vinden nadat het eerder door de gemeenteraad van Venlo was afgewezen.....

Een hoofdrol zien wij weggelegd voor TNO. Wij zien TNO als een onafhankelijke, kundige onderzoeksorganisatie die de uitstoot van de moderne windturbines kan onderzoeken, metingen kan verrichten, veldonderzoek kan verrichten etc.

Opvallend in de NRD is dat er melding wordt gemaakt van beleidsdoelen/nationale belangen zoals de energietransitie/voldoende ontwikkelruimte voor windenergie op land om de klimaatdoelen te halen, dat er sprake is van parallel lopende processen (ambtelijke afstemmingen etc.), dat het uitgangspunt is vasthouden aan de oude L_{den} norm. Duidelijk is dat er toegewerkt wordt naar de door de regering gewenste uitkomst en er geen ruimte is voor een kritische benadering, geen ruimte is voor objectief en onafhankelijk onderzoek. Ook qua tijdsplanning wordt dit benadrukt.

Opmerkelijk is ook dat het Rijk een actieprogramma (Actieprogramma verankering milieubescherming na Nevele) heeft gestart om overheden en initiatiefnemers bij te staan; wij hebben de op internet beschikbare informatie eens doorgenomen en hebben ons verbaasd over de onjuiste en gekleurde informatie met betrekking tot geluid en gezondheid. Duidelijk is dat gezondheid en burger geen enkele rol spelen. Zeer bedroevend..... In dit kader willen we nog opmerken dat wij als burger niets hebben meegekregen van de mogelijkheid een zienswijze in te dienen met betrekking tot de onderhavige NRD; er is geen sprake geweest van bijvoorbeeld reclamespotjes op TV en radio en er is geen burgerloket. De gemiddelde burger is verder niet geabonneerd op de Staatscourant...

Onze conclusie is, dat de NRD in zijn geheel moet worden overgedaan door een ander adviesbureau dan Arcadis. Alleen zo kan het doel worden bereikt het milieubelang een volwaardige plek te geven in de bestuurlijke besluitvorming met betrekking tot toekomstige windturbinebepalingen.

7. Actiegroep Windturbines Blerick (A.W.B.)

Wij zijn als actiegroep betrokken bij de realisatie van Windpark Greenport Venlo, een zeer omstreden windpark bestaande uit 9 turbines. Wij zijn akkoord gegaan met de 4 windturbines richting Sevenum, die in het voorkeursgebied van de provincie staan. Wij hebben ons verzet tegen de 5 windturbines richting Blerick, die niet waren gelegen in het voorkeursgebied van de provincie en een grote impact hebben op natuur/landschap (natuurreservaat Koelbroek/Crayelheide) en een grote bedreiging vormen voor de gezondheid van de bewoners van het aangrenzende stedelijk gebied. Daarbij was er sprake van alternatieven.

Momenteel verzetten wij ons met name tegen de 3 turbines ten zuiden van de A67 die tegen het stedelijk gebied aanliggen. Wij zullen doorgaan totdat de bouw wordt stilgelegd/ deze turbines worden afgebroken. Gezondheid is het hoogste goed!

De actiegroep wordt breed gesteund vanuit de bevolking, maar is geen rechtspersoon. Daarom is

deze zienswijze ook door de bestuursleden ondertekend op persoonlijke titel. Graag sturen wij u op verzoek onze privé-adressen toe.

Naar de toekomst toe is niet uitgesloten dat de actiegroep zich op landelijk niveau gaat bezighouden met de windturbineproblematiek en een rechtspersoon wordt.

SAMEN = STERK

Hoogachtend,

namens de A.W.B. en op persoonlijke titel,

J. Raedts
jjcraedts@ziggo.nl

mr. M. Lenders
lendersm@xs4all.nl

www.actiegroepwindturbines.nl